

**Załącznik do Uchwały nr XXVIII.343.2017
Rady Gminy Klembów
z dnia 21 września 2017 r.**

GMINA KLEMBÓW

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2017 -2019

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Podstawy prawne opracowania Programu.....	4
III. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie.....	4
IV. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny	6
1. Asystent rodziny	7
2. Piecza zastępcza.....	8
V. Zasoby instytucjonalne.....	9
VI. Adresaci Programu	9
VII. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019	10
1. Cel główny.....	10
2. Cele szczegółowe.....	10
VIII. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 - 2019	10
IX. Finansowanie programu.....	14
X. Monitoring Programu	15
XI. Zakładane efekty realizacji Programu	15

I. Wstęp

Rodzina jest podstawowym środowiskiem rozwoju i funkcjonowania dziecka, powinna zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby powołane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm, przemoc, długotrwałe choroby, niepełnosprawność to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Zjawiska te często prowadzą do rozłamu rodziny a tym samym wzrostu liczby rodzin niepełnych, sierot społecznych, pogłębiania się bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, czy przemocy w rodzinie. Rodziny te znajdują się w kręgu zainteresowania pomocy społecznej, otrzymują wsparcie w ośrodkach pomocy społecznej.

Praca z rodziną powinna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Z tego względu podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. W rodzinie, bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

Rodzina dysfunkcyjna to taka rodzina, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka.

Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko w rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 679 ze zm.) określa zasady, formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej. Ustawodawca zadanie wspierania rodziny i pieczy zastępczej podzielił na gminę, powiat i samorząd województwa. Pierwszym i najważniejszym elementem systemu wspierania rodziny jest gmina. Działania gminy powinny być nakierowane na profilaktykę oraz na wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie, tak aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami. Prawidłowa diagnoza problemów rodziny oraz działania profilaktyczne wspierające dziecko w rodzinie są formą najbardziej optymalną i skuteczną. Praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające utrzymanie pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ważnym elementem Programu niezbędnym do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny jest stworzenie warunków do rozwoju kadr pracujących na rzecz rodzin wieloprotblemowych i umożliwienie wprowadzenia nowych form pracy z rodzinami.

II. Podstawy prawne opracowania Programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 783 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2016 r., poz. 239 z późn. zm.).
9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014 – 2020 przyjętej Uchwałą nr XLVIII/419.2014 Rady Gminy Klembów z dnia 18 września 2014 r.

III. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klembowie

Mówiąc o przyczynach trudnej sytuacji życiowej osób zgłaszających się o pomoc do GOPS w Klembowie konieczne jest przeanalizowanie danych dotyczących udzielonej pomocy mieszkańcom gminy.

Tabela 1. Rodziny z gminy Klembów objęte pomocą społeczną

Główne powody przyznania pomocy	2014 r. (rodziny/osoby)	2015 r. (rodziny/osoby)	2016 r. (rodziny/osoby)
Ubóstwo	191/555	184/527	148/383
Bezrobocie	127/419	97/313	90/268
Długotrwała i ciężka choroba	60/130	53/115	57/118
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	54/236	43/167	51/201
Niepełnosprawność	106/252	93/203	90/179
Alkoholizm	49/165	13/41	21/61
Bezdomność	3/3	0/0	1/1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36/179	42/202	42/198
Narkomania	1/5	0/0	0/0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2/3	4/4	4/8

Źródło: Sprawozdania MPiPS za lata 2014-2016

Osoby zwracające się po pomoc do GOPS w Klembowie coraz częściej wskazują przyczynę trudnej sytuacji w funkcjonowaniu rodziny wynikającą z wewnętrznych jej problemów. Jednym z głównych powodów korzystania ze wsparcia pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, która ma różne podłoża. Wśród nich są niskie kompetencje wychowawcze, często wyniesione z domu nieprawidłowe lub stereotypowe wzorce, jak i niewłaściwe relacje rodzinne. Inną przyczyną jest bezrobocie jednego lub obojga rodziców, a co za tym idzie, niskie dochody niepozwalające na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny. Przyczyną konfliktów bywają często trudne warunki mieszkaniowe.

Brak środków finansowych na zabezpieczenie podstawowych potrzeb członków rodziny powoduje skupianie się głównie na czynnościach zmierzających do ich zaspokojenia i „odkładaniu na bok” spraw wychowawczych. Często doprowadza to do pogorszenia więzi rodzinnych, dochodzi do konfliktów i stopniowego nawarstwiania się problemów.

Priorytetem w lokalnych działaniach powinno być wspieranie rodziny w nabywaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych. Niniejszy Program zakłada działania, które

nakierowane są na zindywidualizowaną pracę z rodziną, umożliwiającą niwelowanie skutków zaistniałej trudnej sytuacji oraz działania prewencyjne i osłonowe wobec rodzin zagrożonych kryzysem.

W środowiskach rodzin korzystających z pomocy społecznej, głównie rodzin z problemem alkoholowym często dochodzi do przemocy. Jedną z podstawowych metod zapobiegania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty”.

Tabela 2. Prowadzone przez ZI procedury Niebieskie Karty

Procedura Niebieskie Karty	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta A:	12	22	25
w tym liczba założonych nowych Niebieskich Kart A	5	11	14
Liczba zakończonych procedur	8	6	14

Źródło: Sprawozdania własne

Wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart” nie musi świadczyć o zwiększeniu skali zjawiska przemocy w rodzinie. Może być to również efekt prowadzonych kampanii informacyjnych, większej świadomości społeczeństwa, oraz częstszych, bardziej profesjonalnych działań służb i instytucji zajmujących się pomocą rodzinom uwięzionym w przemoc domową.

Na terenie gminy Klembów funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (przy GOPS w Klembowie), który skupia przedstawicieli pomocy społecznej, policji, sądownictwa, oświaty, służby zdrowia i działa na rzecz rozwiązywania spraw związanych z przemocą domową.

IV. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny

Pierwszym i niewątpliwie najważniejszym środowiskiem, w którym żyje i rozwija się człowiek jest rodzina. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest najwartościowszym środowiskiem wychowawczym, które określa i stwarza warunki do indywidualnego rozwoju jednostki.

Współczesne rodziny narażone są na problemy i zawiłości wynikające z warunków gospodarczych państwa, regionu, gminy, a przede wszystkim z problemów wewnątrzrodzinnych. Działania wyznaczone gminom w obszarze wsparcia rodziny nie dotyczą kwestii gospodarczych, jednak wskazują katalog świadczeń i usług, za pomocą których można próbować niwelować skutki niekorzystnej sytuacji rodzin, aby dziecko jak najdłużej pozostawało w rodzinie biologicznej.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- c. prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej,
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Oprócz ww. zadań własnych gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny („Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, „Karta Dużej Rodziny”, „Program asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”).

Gmina Klembów uczestniczy również w Programie Operacyjnym Pomocy Żywnościowej 2014-2020 w ramach którego wydawane są paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących mieszkańców.

1. Asystent rodziny

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina zatrudnia asystenta rodziny do zadań, którego należy: wspieranie rodziny biologicznej mającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz mającej inne problemy powodujące trudną sytuację życiową. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Mówiąc o funkcji asystenta rodziny można wyodrębnić – funkcję wsparcia psychiczno-emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno-monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywująco-aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

Wprowadzenie asystenta i jego praca z rodziną ma na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców, podniesienie poziomu ich odpowiedzialności za losy swojej rodziny, podniesienie umiejętności komunikacyjnych w rodzinie. W efekcie wspólne działania rodziny, asystenta i pracownika socjalnego, przy wsparciu innych instytucji i organizacji, mają zapobiec rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Klembowie zatrudniony jest jeden asystent rodziny w wymiarze ½ etatu oraz czterech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze etatu.

Innymi formami pomocy rodzinie są:

- rodzina wspierająca, której zadaniem jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy ścisłej współpracy z asystentem rodziny. Rodzina wspierająca ma aktywnie pomagać w przezwyciężeniu kryzysu w rodzinie wspieranej, a nie ją wyręczać;

- grupy wsparcia, forma pomocy psychologicznej. W grupach wsparcia uczestniczą osoby, które łączą podobne problemy i trudności. Udział w grupie wsparcia polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z innymi jej członkami, słuchaniu, nawiązywaniu kontaktu, dzieleniu się pożytecznymi informacjami, udzielaniu sobie wzajemnie wsparcia emocjonalnego. Aktywne uczestnictwo w grupie wsparcia pomaga w pracy nad sobą, w osobistym rozwoju, a także w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami,
- grupy samopomocowe - dobrowolne zgromadzenie osób, których aktywne działanie skierowane jest na wspólne pokonywanie trudności np.: problemów natury psychicznej lub socjalnej, dotyczących ich samych lub członków rodziny,
- placówki wsparcia dziennego zapewniają opiekę dzieciom i młodzieży podczas czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, pomoc w nauce, stałą pracę z rodziną dziecka.

System wsparcia rodziny na poziomie gminy zakłada ponadto następujące formy pracy z rodziną:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Ustawa zakłada, że rodziny uprawnione mają zapewniony dostęp do wszelkiego rodzaju poradnictwa. W jego ramach mogą skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Dostępną pomoc koordynować ma asystent rodziny, którego zadaniem jest opracowanie katalogu możliwej dla danej rodziny pomocy.

2. Piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej, rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi koszty. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku - 30% a w trzecim i następnych latach - 50%. Do wydatków zalicza się również świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W latach 2014 – 2016 w pieczy zastępczej umieszczonych zostało kilkoro dzieci z terenu Gminy Klembów.

Tabela 3. Koszty poniesione przez gminę Klembów na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej z terenu gminy Klembów	15	15	13
w tym liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej współfinansuje gmina	5	5	4
Koszty poniesione przez gminę na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej (zł)	16.291,55	21.880,00	15.647,00

Źródło: Sprawozdania własne

Obecnie obserwujemy pojawienie się w rodzinach wielu problemów i trudności, które niejednokrotnie prowadzą do destabilizacji i rozpadu więzi rodzinnych. W rozwiązaniu tych problemów często potrzebna jest pomoc zarówno ośrodka pomocy społecznej, jak i wielu innych instytucji i organizacji. Dlatego tak ważne jest, aby w gminie działał dobrze zorganizowany system wsparcia rodziny, system oparty na współpracy GOPS, instytucji i organizacji działających na polu pomocy społecznej, placówek oświatowych, służby zdrowia, policji i wszystkich osób zainteresowanych dobrem rodzin zamieszkujących gminę Klembów.

V. Zasoby instytucjonalne

Na terenie Gminy Klembów w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zaangażowane są instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie,
- gminne placówki oświatowe - szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Klembowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Klembowie,
- Sąd Rejonowy w Wołominie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wołominie / Komisariat Policji w Tuszczu,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Tuszczu,
- organizacje pozarządowe.

VI. Adresaci Programu

Adresatami niniejszego Programu są rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie gminy Klembów i wychowujące dzieci, w szczególności rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem oraz rodziny z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

VII. Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 wyznacza zadania do realizacji, które przyczynią się do zmniejszenia skali problemów społecznych w gminie Klembów w obszarze wspierania rodziny. Program jest dokumentem wpisującym się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klembów na lata 2014-2020, w której określony został cel strategiczny nr 2 - Wspieranie rodzin w kryzysie, dotkniętych ubóstwem i uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

1. Cel główny

Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych na terenie gminy Klembów do 2019r.

2. Cele szczegółowe

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
- 2) Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz minimalizowanie ich skutków;
- 3) Pogłębienie świadomości rodziców w zakresie opieki nad dzieckiem;
- 4) Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny.

VIII. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 - 2019

Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny				
Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	Liczba rodzin objętych pomocą	2017-2019	GOPS Klembów
2	Dożywianie dzieci	Liczba dzieci objętych dożywianiem	2017-2019	– GOPS Klembów – Placówki oświatowe
3	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	– Liczba prowadzonych Niebieskich Kart. – Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy	2017-2019	– Zespół Interdyscyplinarny, – GOPS Klembów – Sąd Rejonowy w Wołominie Wydział Rodzinny i Nieletnich – Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej

				<ul style="list-style-type: none"> – w Zielonce – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie – Komenda Powiatowa Policji w Wołominie (Komisariat w Tłuszczu)
4	Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	Liczba osób, które uzyskały wsparcie	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – PCPR – Służba zdrowia
Cel szczegółowy 2: Zapobieganie sytuacjom kryzysowym w rodzinie oraz minimalizowanie ich skutków				
Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Systematyczna praca socjalna z rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej (uzależnienia, przemoc)	Liczba rodzin objętych wsparciem	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – GKRPA – Zespół Interdyscyplinarny – Kuratorzy sądowi
2	Organizacja grup wsparcia dla rodziców przy zastosowaniu zasady pomocniczości (problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia)	Liczba działających grup wsparcia	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów
3	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego rodzinom i dzieciom	Liczba rodzin objętych wsparciem	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – POIK – Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne – Placówki oświatowe
4	Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie integracji rodziny	Liczba inicjatyw lokalnych	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – Gminny Ośrodek Kultury – Organizacje pozarządowe

5	Promocja i finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców, dzieci i młodzieży	Liczba programów, Liczba odbiorców - uczestników	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GKRPA – GOPS Klembów – Placówki oświatowe – Gminny Ośrodek Kultury – Organizacje pozarządowe
6	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	Liczba osób objętych działaniami	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GKRPA – GOPS Klembów – Placówki oświatowe – Służba zdrowia – GOK
7	Współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół Interdyscyplinarny – KPP – GOPS Klembów – Placówki oświatowe – Kuratorzy sądowi – Służba zdrowia

Cel szczegółowy 3: Poglębnienie świadomości rodziców w zakresie opieki nad dzieckiem

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	2017-2019	GOPS Klembów (pracownicy socjalni, asystent rodziny)
2	Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rodziców objętych wsparciem – Liczba programów/projektów socjalnych 	2017-2019	GOPS Klembów

	poprzez organizowanie programów i projektów socjalnych			
3	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań i talentów dzieci i młodzieży.	Liczba zorganizowanych zajęć	2017-2019	GOPS Klembów Placówki oświatowe
4	Wdrażanie ogólnopolskich kampanii dotyczących profilaktyki uzależnień np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotekom mówię NIE”, „Stop Pijanym Kierowcom”, „Reaguj na Przemoc”	Liczba wdrożonych kampanii	2017-2019	– GOPS Klembów – GKRPA
5	Pomoc asystenta rodziny w realizacji działań z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	Liczba osób objętych pomocą	2017-2019	GOPS Klembów
6	Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich	Liczba rodzin objętych pomocą specjalistyczną	2017-2019	– Powiatowe Punkty Poradnictwa – GOPS Klembów – POIK – Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
Cel szczegółowy 4: Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny				
Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji	Realizatorzy
1	Zabezpieczanie środków finansowych na utrzymanie dzieci z terenu gminy Klembów umieszczonych w pieczy zastępczej.	– Liczba dzieci z terenu gminy Klembów umieszczonych w pieczy zastępczej, – Wysokość środków finansowych wydatkowanych na utrzymanie dzieci	2017-2019	– Gmina Klembów – GOPS Klembów

		umieszczonych w pieczy zastępczej.		
2	Zabezpieczenie środków finansowych na działania związane z profilaktyką uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów/kampanii – Wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę uzależnień 	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – Gmina Klembów – GOPS Klembów
3	Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych osób zawodowo związanych z pracą z rodziną.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba szkoleń, w których wzięli udział asystenci rodziny; – Liczba szkoleń w których wzięli udział pracownicy socjalni; – Liczba szkoleń skierowanych do osób zawodowo związanych z pracą z rodziną na terenie gminy Klembów 	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – GKRPA
4	Podjęmowanie innych zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych mieszkańców gminy, np. projektów socjalnych, lokalnych programów.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba projektów socjalnych, – Liczba lokalnych programów; 	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS Klembów – GKRPA – GOK Klembów – organizacje pozarządowe

IX. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 są:

- środki własne gminy – zaplanowane na każdy rok budżetowy,
- środki z budżetu państwa,
- środki z innych funduszy zewnętrznych.

Trudno jest określić środki na realizację Programu, gdyż zakres zawartych w nim zadań jest bardzo szeroki, finansowany z różnych źródeł, często w wysokościach niższych od potrzeb.

Środki finansowe na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

X. Monitoring Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie.

W każdym roku do dnia 31 marca będzie przedkładane Radzie Gminy Klembów sprawozdanie z realizacji Programu.

Monitoring Programu będzie odbywał się na bieżąco, równolegle z realizacją poszczególnych działań, przy współpracy wszystkich realizatorów. Uzyskane dane umożliwią ocenę stopnia realizacji Programu oraz zasygnalizują nowe kierunki działań niezbędne do skutecznej pomocy rodzinom potrzebującym wsparcia. Analizie zostanie poddana zgodność realizacji zadań z przyjętymi priorytetami lokalnej polityki społecznej w obszarze wspierania rodziny w oparciu o przyjęte w Programie wskaźniki. Na potrzeby oceny realizacji Programu będą badane tendencje na podstawie określonych wcześniej wskaźników.

Program stanowi dokument otwarty, może podlegać modyfikacji.

XI. Zakładane efekty realizacji Programu

Zakładanym efektem programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dzięki ścisłej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin. System powinien opierać się na szybkim i skutecznym przepływie informacji pomiędzy instytucjami oraz na tworzeniu zespołów wspierających rodziny w kryzysie. Zintegrowane działania mają przyczynić się do zminimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz do poprawy funkcjonowania rodzin, jednocześnie zapobiegając umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 wyznacza kierunki działań na rzecz wspierania rodziny. Wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tadeusz Wojda